

Nro 34.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 29 dik napján 1794.
esztendőben.*

Lengyel Ország.

A miólta Lengyel Ország fel kontzoltatott a' *Berlini* és *Pétervári* udvarok által, azóltától fogva szüntelen fújják a' Lengyel nemesek a' követ, és hol egy, hol másféle útakon és módokon kivántak magokért bosszút állani. Éggy *Warsóviából* jött levél által tudósítatunk, hogy ottan egy ollyatén titkos öszve esküvés nyilatkozott ki, melly ha tökéletességre mehetett volna, hasonló lett volna a' *Siciliai Vesperhez* (b). Ezen

I

(b) *Siciliai Vespernek* neveztetik azon nevezetes vér-fördő, mellyben III Péter Arragóniai

öszve esküvésnek tzeallya vóit *Warsóviának* minden úttzákon, és szegeleteken való meg gyújtatása, ott lévő Oroszoknak kégyetlen meg ölettetések, mellynek végbe vitelére *Márt.* 4-dik napja vala meg határoztatva, 's tellyes bizodalomban vóltak az öszve esküttek, hogy eggy olly időben, mellyben igen kevesen vóltanak ottan az Orosz katonák, szerentsésen végbe vihetik gonosz fel tétételeket. A' meg határozott nap előtt egynéhány napokkal észre vévén *Igelström* Orosz Generál a' dolgot, 18 ezer Orosz katonákat quártélyoztatott *Warsóviába*, minden úttzákon egynéhány ágyúkat vonatott ki, 's ollyatén bölts rendeléseket tétett, mellyek miatt lehetetlen vólt az öszve eskütteknek gyilkos plánumokat végbe viani.

Kosciuskó Lengyel Generálról azt a' tudósítást vettük *Galliciából*, hogy ő néki 10 adjutánsai vagynak, a' kik minden postán, 's másképen úttazókat szemen tartanak, 's Generállyok eleibe viszik, minden postán ment leveleket fel bontanak, meg vizsgálnak, és ha nékiek nem tettik, tovább nem is küldik. Minden nap sok ifjú em-

király 1282-ik esztendőben a' *Frantziákat* meg föröszttötte. Minekutánna t. i. *IV Orbán Pápa* 1264. esztendőben *Sicilia és Nápoly Országokat*, az *Andegaviai hertzegnek* *Károlynak* ajándékozta vólna, *Conradin hertzegnek*, mint azon Országok örökös és törvényes urának meg ölettetése után, sok *Frantziák* mentenek oda által, és nemzeti szokások szerént úgy akartak a' *Siciliai asszonyokkal* bánni, mint tulajdon feleségeikkel, melly feslett életek által felettebb meg bosszontották az *Siciliai férfiakat*. Kapván az alkalmatosságon *III Péter Arragóniai király*, 1281-dik esztendőben eggy hadakozó flottát készitetett ki *Sicilia* ellen, 's fel tételének szerentsésen lejendő végbe vitelére eggy *Prochyta János* nevü orvost küldött ki reme-

berek vitettetnek *Krakóviába*, minden ónt, tzint, vasat, salétromot, és fegyvert el foglalnak, 's keménnyen verbuállyák a' katonákat. Nemtsak kélzék a' lakosok a' városnak védelmezésére, hanem ennekfelette nagy summa pénzbeli segítséget adtanak *Kosciuskó* Generálnak. A' *Krakóviai* Palatinátusban lakó papságra 200 ezer Lengyel forint vettetett, ezen kívül esztendei jövedelmekből 60 per centum tartoznak adni.

Azon pátens, mellyet *Kosciuskó* és a' *Krakóviai* commissió közónségessé tétetett, ekképen vagyon: „Mindeneknek ugyan, de kiváltképen a' mi Vajdaságunk lakosainak tudtokra legyen a' mi és fő hadi kórmányozónknak rendelése, melly szerént 1. Minden város és falú köteles minden 5-dik háztól egy ifjú, egészséges, és fel fegyverkeztetett rekrutat, ezen irásunk vétele után harmad napra ki állítani. 2. Minden rekruta szokott köntösében egy kutszával, két ingel, tsizmával, egy lepedővel, és eleséggel, u. m. 6 napra való kenyérral, és egy hólnapi zsóldal, t. i. 15

I 2

te ruhába fel öltöztetve az egész Országba, a' ki is alattomban a' Frantziák ellen fel gerjesztvén a' Siciliánusokat, 1282-ik esztendőben Márt. 30-dik napján, midőn a' Vespernek el végződése után ki mentenek volna az emberek a' templomból el kezdette, a' Frantziáknak megölettetését, és két órának el folyása alatt az anya városban Messinában minden ottan lévő Frantziák megölettettek. Messinának példáját más városok is követték, és többet öltek meg 8000 Frantziánál. Mintegy 500-an a' Sperlinga nevű várba vették magokat, holott kézsőbbek voltak éhen meg halni, mint magokat a' Sículusoknak fel adni. III Péter Arragoniai király jelen lévén azon napon flottájával, mind a' két Országot birodalma alá vette.

Lengyel forinttal legyen fel ruháztatva. 3. A' rekrutáknak ki állításokra következő városok rendeltetnek, u. m. *Kalmerz*, *Prozonópe*, *Mihhone*, *Krakóvia*, *Xionze*, *Belów*, *Piliza*, *Kromolw*, és *Olkárz*. Ezekből az helységekbe fognak az ott lévő Gen. Májortól adandó quietántia mellett a' rekrutak ki adattatni. 4. Minthogy minden lakosnak kötelessége azt hozza magával, hogy táborozó hazafiának mindenben segedelmére legyen: tellyes bizodalomban vagyon a' commissió, hogy senki is nem fog a' rekruták ki állításával, és az eleségnek ki szolgáltatásával ellenkezni. Azt kívánnyá a' commissió, hogy minden ház 24 font kenyeret, 3 véka zabot, és 24 font szénát adjon, és vigyen *Krakóviába*, még pedig minden kényszerítés nélkül, külömben erőszakosan is meg fog rajta vétettetni. 5. Minthogy vezedelemben forog a' hazánk, szükség minden város- és falubeli lakosnak 18 esztendőstől fogva 40 esztendősig két hét alatt magát fel fegyverkezni, és minden vasárnaponként a' fegyverben gyakorlani, és ha a' szükség kívánándja, minden Vajdaságunkban lévő lakos 17 esztendőstől fogva 28 esztendősig, fő kormányozónknak parantsolattyára, fegyverben elő állani. Ezen kötelesség alól nyavalyán, és természeti hibákon kívül semmi féle mentség fel nem óldozza őket. 6. A' tehetős lakosok kötelesek 80 lovat minden meg kívántató szerfzámokkal a' commissióhoz pé vinni. 7. Minthogy a' közönséges kassza még most az ellenségnek kezében vagyon; ahozképest a' jelenvaló környülállások által kéntelenitetünk következő adó fizetést rendelni: a.) Minden birtokos fizessen 100 tól 20-at; hogyha pedig tehettsége és jövedelme 2000 forintnál többre megyen, fizessen 100-tól 50-vent. Hasonló adót fizessenek a' klastromok is, még pedig két meg határozott időben, u. m. *April*. 10-dikén, és *May*. 10 dikén. A' ki önként meg nem fogja ezen adót fizetni, erőszakosan fog rajta meg vétetni. Költ *Krakóviában* a' *Commissiónak* ülésében *Mártz*. 24-dik napján, 1794. esztendőben. *Dombowski István Castellanus*.

April. 5 dik napján Warsóviában költ levél által tudósítatunk, hogy *Tornansow* Orolz General *Krakóviától* nem mellze meg verte légyen az insurgenseket, és három vagy négy százat meg ölt, és el is fogott közzülök. A' kozákok *Krakóviának* külső városáig is járnak postára; a' Pruszusok nagy erővel marsiroznak *Krakóvia* felé. — Kétség kívül nem sokáig fog ez a' zenebona tartani, annyival inkább, mivel parantsolat ment az Orolz fő vezérhez, hogy akármennyiben teljen, még is körme közzé kerittse *Krakóviát*.

Török Ország hatáiról.

Apródonként számos musulmánok gyűllöttenek *Belgrádba* öszve, és mihelyt oda fognak az oda rendeltetett 6000 Spáhisok érkezni, mingyárt táborba szállanak *Belgrád* alatt. *Bosniából* is sok Török seregek küldettettek *Serviába*, és a' *Nissai Basa* 6000 főből álló corpust gyűjtött öszve, miért? mi végre? mitsoda indító okból? még most senki sem tudhattya.

Német Birodalom.

Jól lehet eggynéhány Pruszus regementek *Westfália* felé indultak légyen: mindazáltal következendő szóbeli jelentést tett a' felső Rhénusi directoriumnál a' Prusziai királynak ministere B. *Hochstéten* 1. *Möllendorf* F. Marsalnak ármádiája nem fogja vissza marsirozását tovább folytatni, hanem ott marad a' Német Birodalomnak óltalmazására, a' hol most áll. 2. Ugy mindazonáltal, hogyha a' 6 felső kerületek meg fognak abban éggyezni, hogy a' királynak hadi seregeit zsóldal, és tábori eleséggel tartásák. 3. Ennek végbe vitelét pedig nem lehet halogatni, mivel hogy ha a' Fels. király még éggyszer parantsolatot adánd seregeinek a' vissza menetelre, akkor olztán semmi mentségnek, és semmi kérésnek helyt nem fog adni. 4. Hogyha a' Német Birodalom *Moguntziának* vissza vételéért 1 millió 800

ezer tallért fog a' királynak fizetni. — A' *Moguntziai* tudósítások szerént, két corpusban fognak ennekutánna a' *Rajna* mellett lévő Prussziai seregek lenni. *Möllendorf* F. Marsal corpora 49 bataillionból, és 60 escadronból, a' *Gr. Kalkreuth* corpora pedig 21 bataillionból, és 30 escadronból fognak állani. — A' Hassiai fegyveres seregeknek száma 40 ezer főre tétetik, kik között 10 ezer reguláris emberek lenni mondának.

April. 15 ik napján érkezett *Albert* Saxóniai és Tesséni hertzeg *Heidelbergába*, a' holott minyárt által is vette a' Cs. K. hadi seregeknek fő kormányát. — *Jourdán* Frantzia Generál, a' ki re t. i. a' *Móseli* armádiának kormánya bizattott vala, *Saarlovistban* ütötte fel fő quártélyát, seregeinek avantgárdája a' *Saar* és *Mósel* folyó vizek közt lévő földön telepedett le.

Helvétzia.

A' *Báseli* Canton szabadságot nyert a' *Svéviai* kerülettől, hetenként 300 zsák gabona vételre, és *Báselbe* való vitelére. — Eggy *Báseli* prokátor, a' ki azon cantonnak constitutiójával elpenkező szókat szólott, 5 elztendeig tartó fenytő házra sententziáztatott, és soha semmi közönseges hivatalra nem fog alkalmaztatni. — Eggy *Báseli* tanátsbeli úr, a' ki a' Cantonnak világos parantsolatya ellen riskását akart Frantzia Országba vinni, meg fosztatott hivatalyától, ennekfelette minden zsák riskásától 5 márk ezüst birságot kelletik nékiek fizetni. (eggy márk ezüst 8 tallért, az az, 12 forintot telzen).

Dánia.

A' *Koppenhágai* és *Stokholmi* udvarok közt, a' *Dániai* és *Svéciai* kereskedésnek szabadsága és bátorsága végett tett frigy kötésnek következendő tzikkelyei vagynak: 1. Hogy mind a' két udvar tökéletes neutralitást fog a' jelenvaló Fran-

tzia hóború alatt tartani. 2. Hogy semmi egyéb halznot nem keresnek magoknak, hanem csak azt, a' mit nékiek a' nemzetek törvénye és más mostan hadakozó Fejedelmekkel kötött tractátusok engedtenek. 3. Hogy jobbágyaiknak kereskedéseket tellyes tehetségek által fogják előmenetelesíteni, és meg nem engedni, hogy mások által meg kárositassanak. 4. Hogy azokat, a' kik a' világos égyességek ellen a' Dániai és Svéciai kereskedő hajókat, vagy akadályoztatni kívánnyák, vagy pedig meg károsíttyák, erőszakkal is kényszeríteni fogják a' kárnak vissza pótolására. 5. Hogy e' végre mind Dánia, mind Svécia, 6, 6, linea hajókat, és néhány fregattákat fognak ki készíteni, és kereskedő hajóiknak védelmezésekre a' tengerre ki küldeni. 6. Hogy ezen hajók mindenkor egyenlő értelemben fognak éggymással lenni, és a' környül állásokhoz képest éggymást segiteni. s. a. t.

Nagy Britannia.

Amaz igen elmés és meflze látó Anglus Philosophus *Baco de Verulano* így szóllott az idejében élt Brittusoknak mindenhatóságáról: *Axis politices in magna Britannia, sagaci acclaveata fortitudine, cuncta Status negotia, universae terrae rotare videtur.* az az: *A' Nagy Britanniai politikának tengelye, a' böltségnek szegeivel vagyon meg erősítelve, mellyen az egész földnek politikája láttatik forgani.* Hát ha most élne 's látná hazájának erőlködéseit, a' Frantziák ellen kezdett hadakozásnak további folytatására, mind a' szárazon, mind a' vizen tett rettenetes hadi készületeit, és az arra szükséges nagy summa pénzt, mint a' só bálvány úgy állana 's tsudálná Britannianak erejét. Még eddig titokban tartatott Európának szemei előtt Angliának hadi ereje, és mindenhatósága; hanem *April. 5* dik napján akarattyán kívül nyilatkoztatta azt ki az anti-ministerialis rész. — *Lord Stanhope* így szóllott a' Parlamentomban: *A' jelenvaló háborúban, úgymond, 300 ezer em-*

berünk hadakozik a' szárazon és a' vizen a' Frantziák ellen; az idej táborozásra 42 millió forint kívántatik; mi nem oly kétséges, és tsaló eszközök által folytattuk a' hadakozást, mint a' Frantziák, nem papiros, hanem pengő pézzel s. a. t. *Pith* minister darab ideig tsak fülelt, 's tsendesesen halgatta az antiministeriális résznek martzongó, 's reá tzélező ellenvetéseit; 's végtére illyetén bölts, és meg tzáfolhatatlan felelettel torokolta bé ellenkező hazafiait: az ugyan mindig, és éppen azért egész bámúlással, de éggyszersmind tökéletes megelégedéssel tekint reánk egész Európa, meg gondolván azt, hogy mi minden magunk meg erőltetése nélkül mivelhettyük ezeket; de még jobban tsudálkozhatik rajtunk, hogyha gondolóra veszi, hogy a' midőn a' Frantziák hamis, tsábitó, és papiros eszközökkel élnek, tulajdon romlásokra tzélzó magok mentségekre, akkor mi valóságban mutattuk meg a' mi mindenhatóságunkat. — Valósággal 150 ezer matrónál, és hajós katonánál több vagyon azokon az Angliai flottákon, a' mellyek a' közép tengeren, a' napkeleti, és napnyúgoti Indiákon, és imitt amott az Európai tengereken vagynak. Legközelébb 30 ezer Prussziai, 12 ezer Hassiai, és több Német Birodalombeli hadi seregek vétettek Angliai zsóldba, ide nem számlálván azokat a' 20 ezer, hazájokból ki költözött Frantziákat, a' kiket, köntössel, zsóldal, és minden kívántató hadi eszközökkel tart Anglia. Ezeken kívül mit nem mivel, mennyi titkos költséget nem teszen mind Európában, mind ezen kívül örökös vetélkedő társának, Frantzia Országának, mostani környülállásai között lejendő meg aláztatására, az ottan erőt vett anarchiának ki irtására, a' régi monarchika igazgatás formájának helyre állítására, és Európa tsendességének erős fundamentomon lejendő fel építésére.

Eggy minden hely, és nap fel jegyeztetése nélkül költ levélből illyetén jövendő mondást olvasunk: „A' politika környülállások, kiyánsá-

gunk szerént folynak; nem sokára világosabban meg fogjuk azokat tapasztalni; nem sokára égy igen véres ütközet fog Belgyiomban történni, 's részünkről szerentsés ki menetelü lenni; — de talám semmi ütközet nem leszen, hogyha tökéletességre mehet az, a' mit még most ki nem jelenthetünk. Akármint légyen a' dolog, elég az ahoz, hogy minekelötte 6 hetek el folynának, fegyvertől való meg szünés leszen, söt a' mi több, jövő Augustus hólnapja előtt király fog Frantzia Országban uralkodni. Senki se tudakozza tölem *igy szól továbbá ez a' nevetlen levél író*, miképen, hol, és mi soda eszközök által fognak ezen történetek bé tellyesedni? éppen nem vagyok a' politikának szentséges kamarájában olly jártos, hogy ezen mélységes titkot magam erejével ki tanulhassam. Elég az ahoz, hogy ollyatén kút-főből származott ez a' hir, melly még eddig semmi zavaros vizzel nem itatott bennünket s. a. t. “ Mi ugyan mindnyájan tellyes szívünk szerént óhajtjuk ezen jövendő mondásnak bé tellyesedését.

Frantzia Ország.

*Danton*nal égyütt 14 en vóltanak az utólsó öszve esküvésben részeseek; hanem *Westermann* Generállal égyütt 15 ön gvillotinirozottak, u. m. I.) *Fabre d' Eglantine* 39 esztendős, *Carcanosséból* való, Tanúlt, deputátus a' N. Gyüllésnél. — II.) *De Launay* 32 esztendős, *Angersből* való, prokátor, deputátus a' N. Gyüllésnél. III.) *Chabot* 38 esztendős, ex kaputzinus, deputátus a' N. Gyüllésnél. IV.) *Camille Desmoullins* 33 esztendős, *Gvilléből* való, Túdós, deputátus. V.) *Lacroix*, 40 esztendős, Törvénytúó, deputátus. VI.) *Philippeaux*, 35 esztendős, *Ferrieréből* való, Törvénytúó. VII.) *Bazire*, 29 esztendős, *Dionból* való, ennekelötte a' *Burgundiai* Parlamentomnak archivariousa, deputátus. VIII.) *Herault de Sechelles*, 34 esztendős, *Párisból* való, ennekelötte Generál procurátor, avagy fiscalis prokátor a' *Párisi* Parlamentomnál. IX.) *Danton* 34 esztendős *Arcyból*

való, prokátor, deputátus. X.) *Sahugnet d' Espagnacz*, 41 ezrendös, *Pryböl* való ex abbás. XI.) *Frey Zsigmond Junius*, 36 ezrendös, Morva Országból, nevezetesen *Brünn* városából való, tulajdon jövedelméből élt. XII.) *Frey Leopold*, *Zsigmondnak* testvér öttse, 27 ezrendös, *Brünnből* való, tulajdon költségén élő. XIII.) *Gusman*, 41 ezrendös, *Spanyól*, *Grenadából* való. XIV.) *Diederixen*, 41 ezrendös, *Holsteiniából* való, *Dániai* prokátor. Ez az utolsó tömlötzbe lett vettetése után imádságos könyvet és pénzt kéretett a' *Dániai* követség papjától, azt adván okául, hogy 36 soussal napjában meg nem érheti. A' nevezett prédikátor hozzá küldvén a' *Dániai* énekes könyvet, ekként válaszolt nékie: Sok betsületes embernek 36 soussa sins naponként, még is betsületesen él; ő többé nékie semmi alamisnát nem küldhet, annyival is inkább, mivel azon pénzt, mellyet hazájába való menetelére a' szegények kasszájából ki tsalt, *Párisban* el korhelykedte s. a. t. — Ezen válasz vétel után, sem pénzt, sem imádságos könyvet nem kéretett magának *Diederixen* a' nevezett paptól. — Meg jegyzésre méltó dolog, hogy a' N. Gyűlésnek azon tagjai között, a' kik néhai *XVI Lajos* király gvillotiniroztatására vokoltanak, még tsak 9-en vagynak életben, a' többi, vagy gvillotiniroztatott, vagy más erőszakos halálnak neme által végeztetett ki az életből. Midőn a' nevezett bűnösök a' *Revolutionalis* szék eleibe idéztettenek, és *Dantontól* kérdtetett volna, hol lakna, és kinek neveztetne, így felelt: *Az én lakásom majdan a' semmiségben lesz, hanem a' nevem élni fog e' világi történeteknek pantheonjában.* Minekutánna ki mondattott volna fejekre a' halálos sententzia, és legelsőben is *Danton* tétetett volna fel a' vesztő székére, míg a' többi is fel rakattatott volna azokra, sok tréfát üzött. A' többi közt így szóllott *Fabre d' Eglantinéhoz*: *Nous serons bientôt Poetes, que toi, nous ferons des vers de nos cadavres, az az, Mi majdan hozzád hasonló vers írók leszünk, és dög testeinkről fogunk verseket írni.* (Ez a' Fran-

tzia szó *vers*, kettős értelmű szó; égyfzer vers írást jelent, málfzor pedig férget; és így midon ezt mondotta *Danton*: *nous ferons des vers de nos cadavres*, azt jelentette, hogy majdan férgek fognak dög testeikből támadni.) — Azt hagyta 18 elztendős szép ifjú feleségének testamentomban, hogy 19 elztendős testvér öttiséhez menne férjhez, a' ki mind ő rólla, mind árváiról gondot viselne. *St. Justnak* *April*. 4-ik napján a' N. Gyűllés előtt mondott belzédéből leg inkább ki lehet tanulni, mi vólt *Danton* meg ölettetésének fundamentomosa. Minekutánna t. i. *St. Just* belzélni kezdett vólna a' meg fogattattakról, *Dantonról* így szólott: Te, *úgymond*, a' tyránismusnak szolgája vóltál; te vóltál *Brisottal* égyütt a' *Márs* mezében meg ölettetett 2000 polgároknak leg főbb gyilkosok, még is *Brisottal* égyütt szabadságban élél. *Mirabónak* halála után *Lamethel* és *Barnavével* öszve esküttél; a' törvénytévő gyűllés alatt neutralis vóltál; lelki testi baráttya vóltál *Dümouriernek*; nagy érdemnek tartottad, hogy *Gensonnet*, *Gvadétot*, és *Brissótot* el nem vádoitad, védelmezted *Stengel* Generált, a' ki *Achen* mellett állott vigyázó seregeinket öszve diriboltatta. Minekutánna ministerré tétettél, követtségbe küldötted *Fabre d' Eglantinét* *Dümurierhez*, mellynek az a' következése vólt, hogy ellenségeink meg szabadúttak *Belgyiomban*. Innen lett visszajövedeled után olly magasztaló szókkal ditsérted *Dümuriernek* gonofzságát, mint a' minéműekkel ditsérni szokta a' virtust szerető ember *Catónak* virtusait; meg égyeztél abban, hogy *Dümuriernek* el árúlása tudtára ne adattasson a' N. Gyűllésnek. Jól tudtad, hogy *Herault d' Sechelles* a' közönséges jóra ügyelő commissiónak titkait ellenségeinknek ki nyilatkoztatta, még is semmit sem szólottál. A' nemzet baráttyának lenni tettetted magadat, még is minden héten háromszor vendégeskedtél az *Anglusokkal* és *Spanyólokkal*, a' melly vendégségeken minden személyért 100 tallér fizettetett. Mendörgöttél az *Orleáni* herczeg ellensége *La Fayette* ellen, ditsérted *Orleáns-*

nak baráttyát *Dumuriert* — olly fel tétellel vól-
tál, hogy *Capet Lajosnak* fiát a' *Tempeli* fogság-
ból ki hozván, királyi székbe ültessed s. a. t.

Barrere sokféleképen igyekezik a' *Párisi* meg-
rémült népet bátorítani és vigasztalni. — *April.*
5-dik napján azt beszéltette a' N. Gyűlés ülésé-
ben 1. Hogy *Márt. 29* ik napján *Pichegrü* Gene-
rál *Bouchain* alatt keményen meg verte az Aus-
triakusokat, és nem sokára ostromolni fogja
Quesnoit. 2. Hogy a' patriota Corsikánusok *Márt.*
22-dikén *Bástiából* ki ütöttek az Anglusokra, meg-
verték őket, 10 ágyúikat el vették, 's néhány ha-
jójukat el süllyesztették. 3. Hogy 24 millió livrát
küldött legyen a' köz jóra ügyelő commissió Hel-
vétziába, mellyért gabonát, és hadi eszközöket
fognak nékiek az Helvétusok szolgálatni. — 4.
Hogy az északi tartományok is meg kedvellették
a' veres kutsmát. Semmi költségnek nem ked-
veztünk, *úgymond*, az északi szövetséges Feje-
delmeknek meg hódoltatásokra; sok fáradságaink
után el is értük végünket. — Lengyel Ország re-
volutióban vagyon; már eggy néhány izben meg-
verettettek az Oroszok és Prusszusok. A' Törökö-
ket is reá vettük arra, hogy segítsék a' Lengyele-
ket, hogyha a' musulmánok azt fogják mivelni, a'
mit mi eleikbe irtunk, és a' miért nékiek meg is
fizettünk, nemtsak meg meneklünk a' veszedelem-
től, hanem ennekfelette minden Európai Fejedel-
meken győzedelmeskedni fogunk. 5. Kiváltképen
pedig azon törekedünk, hogy a' kevély Brittusokat
a' földhöz verjük, 's egészlen ki terjesszük közöt-
tök az emberiség jussainak esméretét. Minémű
rendeléseket tettünk legyen e' végre, még most
fel nem fedezhettyük, eggy ideig titokban kell
még azoknak maradni. Hanem eleve azt jöven-
dölöm tinéktek, hogy a' kevély *Pith* a' N. Gyül-
lésnek gátora eleibe fog vezetetni; itt, itt, a' sza-
badtságnak ezen szent helyén fogom ötöt törvény-
be idézni, és kérdőre venni. Sőt imé mindnyá-
jan arra esküszünk, hogy mi mind addig békes-
ségre nem lépünk a' Brittusokkal, valameddig a'

kevély *Pith* térden álva nem fog azért az egész szabad nemzet tekintete előtt esedezni s. a' t. — A' jelenvalók tapsolással és *éllyen a' respublika!* kiáltással zárták bé *Barrerének* ezen házontalan ditsekedéseit; bár tsak hasonló buzgósággal enyhitené ő a' *Párisiaknak* éhes gyomraikat; vajha *Dantonra* emlékezne, a' ki ennekelőtte két hónappal hasonló hangon beszélt, 's már most a' semmiségnek völgyében bújdosik!

Hadi Történetek és Környülállások.

Múlt szombaton, estéli 9 és 10 óra között érkezett ide *Sándor Leopold* Nádorispány ő hertzegségéhez egy kurir, *Kieninger*, *Brechainville* regimentéből való fő hadnagy, a' ki is rövideden ki mondván, azt az örvendetes hirt hozta, hogy az égyyesült Austriai, Angliai, és Hollándiai hadi seregek *Landrecyt* a' *Frantziáknak* erősségeket úgy körül kerítették, hogy minden akadály nélkül hozzá foghatnak annak ostromlásához. — Mitsoda úton módon vitték légyen azt végbe, rövideden elő beszéllük. Minekutánna el végzették volna egymás közt a' fellyebb nevezett égyyesült seregeknek fő kórmányozói, hogy az idei táborozás *Landrecynek* ostromoltatása által kezdettetne el: mingyárt *April.* kezdetében a' *Sambre* és *Selde* vize közzé gyüllöttenek öszve azon seregek, olly fel tétellel, hogy mihelyt az időnek járása engedéndi, leg ottan tökéletességre vihessék fel tételeket. *April.* közepéig a' szüntelen való essőzés miatt, teliyességgel semmihez sem lehetett fogni; hanem *April.* 16 dik napján dél után a' *Selde* folyó vize partyán, *Montay* és *Foreste* között szorossabban öszve gyülvén, Fels. Urunknak jelen létében három corpusra formáltattak az égyyesült seregek; az elsőnek és a' főnek *Koburg* hertzeg; a' másodiknak a' *Yorki* hertzeg, és *Ottó* F. M. Lájtinánt; a' harmadiknak az *Orániai* örökös hertzeg, és Gróf *Latour* F. M. Lájtinánt lettenek kórmányozóikká, 's mind a' hárman azt a' parantsolatot vették, hogy a' *Gvize* és *Landrecy*

közt cántonirozott Fr. sereget, melly maga előtt eros sántzokat hányt fel, több colonnékban meg támadják, és *Aveznesig* vizsgálva szorítván *Landrecit* körül kerítették, a' melly parantsolatot *April. 17*-dikén reggeli 9 óra után, 8 különös colonnéra osztván fel magokat, végre is hajtották Felséges Urunk jelen létében, a' ki is a' harmadik colonnénál volt. Az 5 első colonnék mindébűt sok Frantzia ágyúkra, és sántzokra találta-nak, mellyekben vakmerően viselték ugyan magokat a' kakasok: mindazonáltal rész szerént seregeinknek vitézsége által meg verettek, rész szerént úgy körül kerítették, hogy tellyességgel nem lehetett nékiek magokat védelmezni. Mintegy 30 ágyú, egynéhány puska poros talyigák, zászló, és egynéhány száz Frantziák estenek vitézeinknek kezekbe. A' tsata piatzon az ide jött *Kurirnak* szóbeli tudósítása szerént közel 4000 maradt az ellenség közzül, ellenben az égyyesült seregek egynéhány száznál többet el nem vesz-tettek. Ezen szerentsés első tsatának végbe meneteléről, és más körülállásairól, mihelyt bővebb tudósítás fog hozzánk érkezni, leg ottan el nem mulattyuk E. Olvasóinkal közleni. Az egész beszédnek summája tsak ez, hogy a' jelenvaló hólnapnak 18-dik napján *Landrecyt* körül kerítették az égyyesült seregek.

A' *Rajna* mellett táborozó hadi seregektől azt a' tudósítást vettük, hogy *April. 14*-dik napján titkos hadi tanács tartatott *Heidelbergában*, mellyben a' fő Generálitáson kívül, *Hohentohé* herczeg, és Gróf *Collorédó* is jelen vóltanak, és a' miat könnyen képzelní lehet, azon tanátskoztának, miként kellessen ottan is az idei táborozást el kezdeni. Ezen tudósításból olvassuk azt is, hogy sok Frantziáság érkezett a' *Rajna* mellett táborozó patrióta seregekhez; hogy a' *Kéthidi* hertzogségben is többen lenni tapasztaltatnak most, mint ennekelötte; hogy két Frantzia huszár regimentek mentenek oda, mellyek közzül égyyiknek veres, a' másiknak fejer mondurja vagyos.

Bizonyosnak lenni mondatik, hogy a' tábori elégségnek ritkasága miatt nagy békételenség uralkodik a' Frantzia seregek közt, melly miatt gyakorta kényszeritetnek a' Palatinátusi V. Fejedelemségnek lakosait nyomorgatni, és prédára ki járni. *Frankenthal* tsak nem egéizlen üressen hagyatott a' lakosok által, még tsak egy órátskáig sem lévén az őket sartzoló ellenség miatt bátran.

Spira városáról felettébb szomorú hireket kelletik hallanunk. A' könnyörületlen, és minden emberi érzékenységtől üres Frantziák hozzá kezdettek immár a' város kö kerítésének le bontásához is, valahol valami élő, és gyümölts fát találtak, mind le vagdalták tövéről, a' város körül tsinált sántzaiknak erősítetésekre. Minden templomoknak és palotáknak fedeleit le szaggatták, 's annyira meg szaporitották a' szegény lakosoknak nyomorúságaikat, hogy nem hús, hanem kö szíve vólna annak, a' ki rajtok való szánakozásra nem indúlna. — *Helvéciának* néhány cantonnyaiban, minden enni való marhát nagy árron meg vették a' Frantziák. A' szegény paraszt örvendvén, hogy majd jó pénzt nyer, 's másutt óltsóbban fog magának ökröt venni, örömmel oda adta a' vásárló N. biztosoknak marháit, 's akkor hült el, a' midőn tapasztalta, hogy tsak nem az egész Helvétzia üressen maradott a' baromtól, e' mellett végtére azt is tapasztalta, hogy a' marhájáért adatott arany pénz, avagy *Louisdor*, hamis arany vólt, 's egy nem ér többet 2 forintnál.

Elegyes Tudósítások.

Minden kétség kívül való dolog, hogy Anglia, a' ki költözött Frantziákból fel állitatott szabad seregeket zsóldjába vette, melly is három regementre osztattatott fel. Az égyyiket *Richelieu* hertzeg; a' másikat *Choisseuil Vicomte*; a' harmadikat pedig *Monzabán* hertzeg fogják kórmányozni, 's mindenik Lord *Moira* corpusához fog

kaptsoltatni. Ennekfelette más regementek is fog-
nak a' *Brabantziában* és *Flandriában* tartozkodó
Frantziákból fel állítatni, a' mellyek hogyha a'
Frantzia Országból ki szökött parasztok és kato-
nák közikbe állanak, könnyen reá mennek 20000
emberre.

April. 10-dik napján azokat a' Frantzia tisz-
teket botsátotta a' Fels. Császár audientziára, a'
kik *Brüsszelben* tartozkodnak, 's mindnyájokat ké-
gyelmesen fogadta.

Allig lehet képzelní is nagyobb kégyetlensé-
get, mint a' minémüet gyakorlanak a' Frantzia
N. biztosok a' Palatinátusi V. Fejedelemségben.
Meg nem elégefznek azzal, hogy a' helységekre
közönséges sattsot vetnek, hanem e' mellett ma-
gánosan is a' lakosoktól erőszakosan ki fatsarják
kevés költségeiket. — *Homburgban* minden ga-
bonáját, és eleségét el vették az árvák házának,
és a' midön esedeztenek vólna azoknak vízfsza
adattatásokért az ártatlan gyermekek, lábaikkal
rugdosták őket. — A' *Coloniában* fekvő Prusz-
szus regementek parantsolatot vettének a' marsi-
rozásra, de hová, hová nem, bizonytalan.

* * *

Emlékeztetnek a' *Magyar Kurirnak* azok az
Érd. Olvasói, a' kik e' folyó fél esztendőnek kez-
detén a' barna paripa abrakjának árrát meg igir-
ték, de még ekkorig sem küldötték fel, ne sajnál-
ják tett fogadásaikat tellyesíteni, jól tudván, hogy
a' barna paripa a' tsupa igirettel jól nem lakik.
Eléggé várakozott négy hólnaptól fogna.

* * *

A' mái postán azoknak küldöm az *Alma-
nakot*, a' kik a' 301 — 400 numerusú coperták
alatt olvassák a' *Magyar Kurirt*.